

1. Bu testte 14 soru vardır.

2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Coğrafya-2 Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

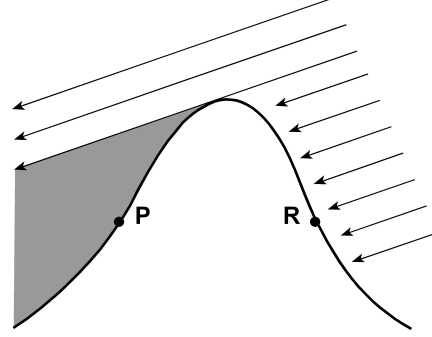
1. Dünya üzerindeki K, L ve M noktalarıyla ilgili olarak şu bilgiler verilmiştir.

- K'de yıl içerisindeki gece-gündüz süreleri arasındaki fark diğer noktalardan daha azdır.
- L, Başlangıç Meridyeni'ne K'den daha yakındır.
- Şubat ayında yılın en sıcak günlerini yaşayan M noktasındaki gündüz süresi diğer noktalardan daha uzundur.

Buna göre, K, L ve M noktalarıyla ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi **kesinlikle doğrudur**?

- A) M; kesinlikle K'nin kuzeyinde, L'nin güneyinde yer almaktadır.
- B) M; K'nin güneyinde, L'nin kuzeyinde yer almaktadır.
- C) K, L ve M noktalarının enlem dereceleri, Ekvator'dan Güney Kutup Dairesi'ne doğru aynı meridyen üzerinde $K < L < M$ olacak şekilde sıralanmıştır.
- D) K, L ve M noktalarının boylam dereceleri, Başlangıç Meridyeni'nden 90 derece doğu boylamına doğru aynı paralel üzerinde $K > L > M$ olacak şekilde sıralanmıştır.
- E) K, L ve M noktalarının boylam dereceleri, 90 derece batı boylamından Başlangıç Meridyeni'ne doğru aynı paralel üzerinde $K < L < M$ olacak şekilde sıralanmıştır.

2. Aşağıdaki şekilde, Kuzey Yarım Küre'de 38° enleminde doğu-batı doğrultusunda uzanan bir dağa gelen güneş ışınları verilmiştir.

Buna göre, P ve R noktaları için aşağıdakilerden hangisi **kesinlikle söylenir**?

- A) P noktasında tarımsal etkinlikler R noktasından daha fazladır.
- B) P noktasında buharlaşma ve terleme R'ye göre daha azdır.
- C) R noktasında nem oranı P noktasından daha azdır.
- D) P noktasında yağış miktarı R noktasından daha azdır.
- E) P noktasında bitki çeşitliliği R noktasından daha fazladır.

3.

- I. Volkanik patlamalar
- II. Tsunamiler
- III. Aşırı yağışlar
- IV. Kasırgalar

Yukarıda verilen doğa olaylarından hangilerinin yaşanma sıklığı daha yüksektir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III
- D) II ve IV E) III ve IV

- 4.
- I. Tarımın başlaması – yerleşik hayata geçiş
 - II. Sanayi devrimi – hizmet sektörünün ortaya çıkışı
 - III. Bilgi teknolojilerindeki gelişim – küreselleşme ve kültürler arası etkileşim
 - IV. Hizmet üretiminin artışı – üretim toplumunun ortaya çıkışı

Üretim süreçlerindeki değişim, toplumsal değişimleri de beraberinde getirmiştir.

Buna göre, yukarıda verilen süreçler ve toplumsal değişime olan yansıma eşleşmelerinden hangisinin yanlış olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve IV E) III ve IV

5. Ekonomik etkinliklerin sürekliliği arz talep dengesine bağlıdır. Bir ürüne olan talebin azalması, ürünün üretimini azaltmakta hatta durma noktasına getirebilmektedir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi, bu duruma örnek gösterilemez?

- A) Kuş gribine bağlı olarak kümes hayvanları üretiminin azalması
B) İnsanların beslenme alışkanlığındaki değişime bağlı olarak balık üretiminin azalması
C) Yapay ipeğe göre daha pahalı olan doğal ipek üretiminin azalması
D) Çevre duyarlılığının ve sivil toplum kuruluşlarının etkisiyle kürk kullanımının azalması
E) Toplumların bilinçlenmesi ile GDO'lu (Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar) ürünlerin üretiminin azalması

6. Türkiye'de 1980'li yıllardan sonra kentsel alanlarda hızlı nüfus artışına bağlı olarak plansız bir kentleşme yaşanmıştır.

Bu süreçte, plansız gelişen kentlerdeki sorunları çözmek için aşağıdakilerden hangisinin yapılması uygun değildir?

- A) Kırsal alanlarda makineli tarımı yaygınlaştırmak
B) Kentlerden kırsal kesime olan göçü desteklemek
C) Yeni ve planlı yerleşme alanları açmak
D) Kentsel dönüşüm projeleri geliştirmek
E) Altyapı yatırımlarını artırmak

7. Coğrafya dersinde Türkiye'deki doğal bitki topluluklarının dağılışını etkileyen şartları tartışan öğrenciler arasında şu diyaloglar yaşanmıştır.

Ahmet: Öğretmenimizin anlattığına göre, geçmişte yaşanan iklim değişikliği nedeniyle bitkiler güneydeki dağlarımızın yüksek kesimlerine sokulmuş. Bence bu imkânsız, soğğun etkisiyle kuzeyli bitkiler yok olmuştur. Bitkilerin ilerlemesi söz konusu olamaz.

Sevim: Soğuk dönemde sıcak iklim şartları altında yetişen bitkiler, dağların güneye bakan alçak kesimlerine ve kuytu alanlara sığınmış, sıcak dönemde ise kuzeyli bitkiler, kuzeye bakan yüksek yamaçlara çekilmiştir.

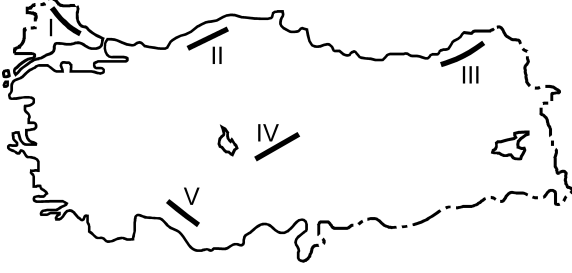
Nuray: Bence de kuzeyli bitkiler ilerlemiş olamaz. Üstelik güneye doğru ilerlediyse neden dağların yüksek kesimlerine sokulmuş olsun? Güney daha sıcak olduğu için yüksek kesimlere değil, kıyı kesimlerine sokulur.

Emin: Kuzeyli bitkilerin soğuğa dayanıklı olduğunu unutmayın. Güneye doğru ilerledikçe elbette soğuk olan yüksek kesimlere sokulacaktır. Alçak kesimler sıcak olduğu için kuzeyli bitkilere uygun değildir.

Buna göre, öğrenciler arasında yaşanan diyalogda doğru yorumu aşağıdakilerden hangileri yapmıştır?

- A) Yalnız Ahmet
B) Ahmet ve Nuray
C) Sevim ve Emin
D) Sevim ve Nuray
E) Ahmet ve Emin

8.

Türkiye'deki dağların oluşumunda kırılma, kıvrılma ve volkanizma olayları etkili olmuştur.

Buna göre, haritada işaretli dağlık alanların hangisinin oluşumunda diğerlerinden farklı bir etken rol oynamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Tarımsal üretimde "buğday – un – bisküvi" arasındaki ilişki, Türkiye'nin sahip olduğu yer altı kaynaklarının etkin kullanımında aşağıdakilerden hangisinde görülmez?

- A) Demir – sac – gemi
B) Boksit – alüminyum – konserve kutusu
C) Bor – ısıya dayanıklı cam – tencere
D) Petrol – yapay kauçuk – otomobil lastiği
E) Fosfat – gübre – toprak

10. Aşağıdakilerden hangisi, Doğu Anadolu Projesi'nin hedefleri arasında yer almaz?

- A) Bölgeyi Türkiye'nin önemli bir sanayi bölgesi hâline getirmek
B) Bölgenin diğer bölgelerle olan sosyoekonomik gelişmişlik farkını azaltmak
C) Bölge dışına verilen göçleri azaltmak
D) Bölgede hayvancılığın gelişimini sağlamak
E) Bölge içinde sermaye birikimini sağlamak

11. Ülkelerin gelişmişlik düzeylerini gösteren verilerden biri de ticaret hacmidir. Bazı ülkelerin dış ticaretinde dış alım, bazılarında ise dış satım ön plandadır.

Buna göre, ülkelerin gelişmişlik düzeyleri göz önüne alınarak yapılan aşağıdaki yorumlardan hangisi yanlıştır?

- A) Gelişmekte olan ülkelerde genellikle dış ticaret açığı fazladır.
B) Gelişmiş ülkeler genellikle dengeli bir bütçeye sahiptir.
C) Gelişmiş ülkelerde genellikle dış satım, dış alımdan fazladır.
D) Az gelişmiş ülkelerde genellikle dış alım, dış satımdan fazladır.
E) Gelişmekte olan ülkelerde genellikle üçüncül sektör ürünlerinin dış satımı fazladır.

12. Petrol ve doğal gazın çıkarıldığı yerden tüketildiği alanlara ulaştırılmasında boru hatları önemli bir yer tutar.

Buna göre aşağıdaki petrol ve doğal gaz çıkarılan yerlerin hangisinde, boru hatları ile taşımacılık daha fazla öneme sahiptir?

- A) Hazar Gölü çevresi
B) Meksika Körfezi
C) Basra Körfezi
D) Kızıldeniz
E) Kuzey Afrika

13. Akarsulardan yararlanmanın yollarından biri, üzerine barajlar yapılmasıdır. Baraj yapılarak akarsulardan çok yönlü olarak faydalanılabilmektedir.

Buna göre;

- I. tarımda, sulama amaçlı yararlanılması,
II. akarsu rejimlerini düzene sokması,
III. çevresinde rekreasyonel etkinliklerin artması,
IV. çevresinde yeni yerleşim alanlarının gelişmesi

durumlarından hangileri, barajların çevrede yarattığı olumlu katkılar arasında yer alır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve IV E) III ve IV

14. Hayvancılık faaliyetlerinin yürütüldüğü mera alanları, büyüklükleri ve ot verimi oranında belli sayıda hayvanın otlatılmasına imkân sağlar. Ancak hatalı ve kapasitesinin üzerinde kullanılan meralar zamanla verimsizleşerek özelliklerini kaybeder.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinde, doğal kaynakların kullanımında buna benzer bir ilişkiden söz edilemez?

- A) Toprak
B) Madenler
C) Su
D) Bitki örtüsü
E) Denizel besin kaynakları

SINAVDA UYULACAK KURALLAR

- Sınav salonları kamera ile kayıt altına alınacaktır.** Kamera kayıtlarının incelenmesinden sonra sınav kurallarına uymadığı tespit edilen adayların sınavları ÖSYM Yönetim Kurulunca geçersiz sayılacaktır.
- Cep telefonu ile sınava girmek kesinlikle yasaktır.** Çağrı cihazı, telsiz, fotoğraf makinesi vb. araçlarla; cep bilgisayarı, kol ya da cep saati gibi her türlü bilgisayar özelliği bulunan cihazlarla; silah ve benzeri teçhizatla; müsvedde kâğıdı, defter, kitap, sözlük, sözlük işlevi olan elektronik aygıt, hesap cetveli, hesap makinesi, pergel, açölçer, cetvel vb. araçlarla sınava girmek kesinlikle yasaktır. Bu araçlarla sınava girmiş adayların adı mutlaka Salon Sınav Tutanağına yazılacak, bu adayların sınavı geçersiz sayılacaktır. **Sınava kalem, silgi, kalemtırış, saat vb. araçla ve kulaklık, küpe, broş vb. takı, herhangi bir metal eşya ile girmek de kesinlikle yasaktır. Yiyecek, içecek vb. tüketim malzemeleri de sınava getirilemez. Adaylar sınava şeffaf şişe içerisinde su getirebilecektir.**
- Bu test için verilen cevaplama süresi **20 dakikadır.** LYS-4'te adaylar **Tarih Testinin ve Coğrafya-2 Testinin cevaplama süresi içinde, Felsefe Grubu ile Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Testinin ilk 15 ve son 15 dakikası içinde sınav salonundan ayrılamazlar. İki test arasında birinci testin soru kitapçığının toplanması, ikinci ve üçüncü testin soru kitapçığının dağıtılması işlemleri dışında ara verilmez.** Toplama ve dağıtma işlemi sırasında adayların salondan dışarı çıkmaları kesinlikle yasaktır. **Bu süreler dışında, cevaplama sınav bitmeden tamamlarsanız cevap kâğıdınızı ve soru kitapçığınızı salon görevlilerine teslim ederek salonu terk edebilirsiniz. Bildirilen sürelere aykırı davranışlardan adayın kendisi sorumludur.**
- Sınav salonundan ayrılan aday, her ne sebeple olursa olsun, tekrar sınava alınmayacaktır.**
- Sınav süresince görevlilerle konuşmak, görevlilere soru sormak yasaktır. Aynı şekilde görevlilerin de adaylarla yakından ve alçak sesle konuşmaları ayrıca adayların birbirinden kalem, silgi vb. şeyleri istemeleri kesinlikle yasaktır.
- Sınav sırasında, görevlilerin her türlü uyarısına uymak zorundasınız. Sınavınızın geçerli sayılması, her şeyden önce, sınav kurallarına uymanıza bağlıdır. Kurallara aykırı davranışta bulunanların ve yapılacak uyarılara uymayanların kimlik bilgileri Salon Sınav Tutanağına yazılacak ve sınavları geçersiz sayılacaktır.
- Sınav sırasında kopya çeken, çekmeye kalkışan, kopya veren, kopya çekilmesine yardım edenlerin kimlik bilgileri Salon Sınav Tutanağına yazılacak ve bu adayların sınavları geçersiz sayılacaktır.
Adayların test sorularına verdikleri cevapların dağılımları bilgi işlem yöntemleriyle incelenecek, bu incelemelerden elde edilen bulgular bireysel ya da toplu olarak kopya çekildiğini gösterirse kopya eylemine katılan adayın/adayların sınavı geçersiz sayılacak ayrıca 2 yıl boyunca ÖSYM tarafından düzenlenen tüm sınavlara başvurusu yasaklanabilecektir.
Sınav görevlileri bir salondaki sınavın, kurallara uygun biçimde yapılmadığını, toplu kopya girişiminde bulunduğu raporlarında bildirdiği takdirde, ÖSYM bu salonda sınava giren tüm adayların sınavını geçersiz sayabilir.
- Cevap kâğıdında doldurmanız gereken alanlar bulunmaktadır. Bu alanları doldurunuz. Cevap kâğıdınızı başkaları tarafından görülmeyecek şekilde tutmanız gerekmektedir. Cevap kâğıdına yazılacak her türlü yazıda ve yapılacak bütün işaretlemelerde kurşun kalem kullanılacaktır. Sınav süresi bittiğinde cevapların cevap kâğıdına işaretlenmiş olması gerekir. Soru kitapçığına işaretlenen cevaplar geçerli değildir.
- Soru kitapçığınızı alır almaz kapağında bulunan ilgili alanları doldurunuz. Sayfaların eksik olup olmadığını, kitapçıkta basım hatalarının bulunup bulunmadığını ve soru kitapçığının her sayfasında basılı bulunan soru kitapçık numarasının, kitapçığın ön kapağında basılı soru kitapçık numarasıyla aynı olup olmadığını kontrol ediniz. Soru kitapçığının sayfası eksik ya da basımı hatalıysa değiştirilmesi için salon başkanına başvurunuz.
Size bu sınavın her bir testi için ayrı ayrı kitapçıklar verilmektedir. Her kitapçığın Soru Kitapçık Numarası birbirinden farklıdır. Bu nedenle her test için aldığınız kitapçığın Soru Kitapçık Numarasını cevap kâğıdınızdaki ilgili alana kodlamanız çok önemlidir. Cevap kâğıdınızdaki "Soru kitapçık numaralarını doğru kodladım." kutucuğunu işaretleyiniz.
LYS-4'te size verilen Coğrafya-2 Testinin Soru Kitapçık Numarasını cevap kâğıdınızdaki "Coğrafya-2 Soru Kitapçık Numarası" alanına kodlayınız.
Soru kitapçığı üzerinde yer alan Soru Kitapçık Numarasını doğru kodladığınızı beyan eden alanı imzalayınız.
- Sınav sonunda soru kitapçıkları toplanacak ve ÖSYM'de incelenecektir. Soru kitapçığının sayfalarını koparmayınız. Soru kitapçığının bir sayfası bile eksik çıkarsa sınavınız geçersiz sayılacaktır.
- Cevap kâğıdına ve soru kitapçığına yazılması ve işaretlenmesi gereken bilgilerde bir eksiklik ve/veya yanlışlık olması hâlinde sınavınızın değerlendirilmesi mümkün olamamaktadır, bu husustaki özen yükümlülüğü ve sorumluluk size aittir.
- Soru kitapçığının sayfalarındaki boş yerleri müsvedde için kullanabilirsiniz.
- Soruları ve/veya bu sorulara verdiğiniz cevapları ayrı bir kâğıda yazıp bu kâğıdı dışarı çıkarmanız kesinlikle yasaktır.
- Her testin cevaplarını cevap kâğıdındaki ilgili alana işaretleyiniz.**
- Sınav salonundan ayrılmadan önce, soru kitapçığınızı ve cevap kâğıdınızı salon görevlilerine eksiksiz olarak teslim etmeyi unutmayınız.

Bu testlerin her hakkı saklıdır. Hangi amaçla olursa olsun, testlerin tamamının veya bir kısmının Merkezimizin yazılı izni olmadan kopya edilmesi, fotoğrafının çekilmesi, herhangi bir yolla çoğaltılması, yayımlanması ya da kullanılması yasaktır. Bu yasağa uymayanlar gerekli cezai sorumluluğu ve doğacak tüm mali külfeti peşinen kabullenmiş sayılır.

T.C. Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi

**LİSANS YERLEŞTİRME SINAVI-4 (LYS4)
15 HAZİRAN 2013**

COĞRAFYA-2 TESTİ

1. C
2. B
3. E
4. D
5. B
6. A
7. C
8. D
9. E
10. A
11. E
12. A
13. C
14. B